

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра економіки, права та управління бізнесом

Допущено до захисту
Завідувач кафедри

(підпис)

_____ 2024 р.

**КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня бакалавр**

зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
за освітньою програмою «Економіка та планування бізнесу»

на тему: **«ЕКОНОМІЧНЕ ОБҐРУНТУВАННЯ ПРОЄКТУ ВІДКРИТТЯ
КОФЕЙНІ»**

Виконавець:

Студент ЦЗВФН

Єпур Олександр Олександрович _____

/підпис/

Науковий керівник:

д.е.н, професор

Ковальов Анатолій Іванович _____

/підпис/

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ВІДКРИТТЯ КОФЕЙНІ.....	6
1.1. Характеристика бізнес-ідеї створення кофейні.....	6
1.2. Умови функціонування кофейного бізнесу в Україні.....	15
1.3. Вибір організаційно-правової форми та системи оподаткування бізнесу.....	21
РОЗДІЛ 2. АНАЛІТИЧНА ОЦІНКА МОЖЛИВОСТІ СТВОРЕННЯ КОФЕЙНІ.....	31
2.1. Аналіз кофейної індустрії в Україні.....	31
2.2. Оцінка внутрішніх конкурентних переваг бізнесу.....	39
2.3. Формування витрат на започаткування кофейні.....	52
РОЗДІЛ 3. ЕКОНОМІЧНЕ ОБҐРУНТУВАННЯ ДОЦІЛЬНОСТІ ВІДКРИТТЯ КОФЕЙНІ.....	62
3.1. Розрахунок та аналіз показників ефективності проєкту.....	62
3.2. Аналіз можливих ризиків та визначення стратегій їхньої мінімізації....	69
ВИСНОВКИ.....	75
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	78
ДОДАТКИ.....	82

ВСТУП

Актуальність теми кваліфікаційної роботи полягає в тому, що в умовах війни та економічних труднощів, створення малого бізнесу, зокрема кофейні, стає важливим кроком для підтримки економіки та покращення становища країни. Створення проєкту щодо відкриття кофейні спрямовано на економічно вигідне використання фінансових ресурсів та заповнення порожнечі на ринку, яка виникла внаслідок закриття багатьох малих бізнесів під час війни. Дослідження цієї теми актуально, оскільки хоча концепт кофейні вже є популярним, унікальність створюваного закладу полягає в тому, що він буде розташований у вдалій локації з обмеженою конкуренцією та для визначеної цільової аудиторії. Наостанок, цей бізнес є ефективним, і тому є цікавим для розгляду, як об'єкт отримання прибутку.

Мета кваліфікаційної роботи – теоретичні, методичні та прикладні аспекти відкриття кофейні. Визначити доцільність реалізації такого проєкту на функціонуючому ринку в умовах воєнного стану. Виявити рекомендації та кроки задля забезпечення успішності проєкту.

До основних завдань кваліфікаційної роботи відносять:

1. надати характеристику бізнес-ідеї створення кофейні;
2. проаналізувати умови функціонування кофейного бізнесу в Україні;
3. розробити рекомендації щодо вибору організаційно-правової форми та системи оподаткування для новостворюваного бізнесу;
4. оцінити внутрішні конкурентні переваги та можливість створення кофейні на існуючому ринку;
5. здійснити економічне обґрунтування доцільності відкриття кофейні;
6. оцінити економічну ефективності проєкту;
7. дослідити можливі ризики та запропонувати заходи для їх мінімізації.

Об'єкт дослідження – процес обґрунтування доцільності створення кофейні на ринку кофейного бізнесу м. Одеси.

Предмет дослідження – бізнес проектування започаткування власної справи у сфері обслуговування.

Методи дослідження - в даній роботі використовувалися такі методи дослідження:

- аналогія для характеристики бізнес ідеї та для формування очікуваних результатів;
- системний аналіз проєкту на всіх етапах;
- формалізація для впорядкування інформації про продукцію, інвентар та при формуванні виробничого плану;
- аналіз та синтез при виборі організаційно-правової форми та системи оподаткування;
- дедукція при прогнозуванні кількості споживачів та формуванні цін; факторний аналіз ризиків та методів їх мінімізації;
- системно-структурний аналіз при формуванні списку необхідних документів; статистичний аналіз для прогнозування прибутку та розрахунків показників ефективності;
- SWOT-аналіз для визначення внутрішніх конкурентних переваг бізнесу;
- спостереження та опитування для визначення ринкової позиції конкурентів;
- експертний метод – ранжування ризиків за інтегральною оцінкою;
- оцінювання – для вибору товарів, локації, організаційно-правової форми, системи оподаткування, асортименту продукції, маркетингових рішень та вибору постачальників.

При виконанні роботи використовувалися програми Microsoft Word та Microsoft Excel (для розрахунків показників економічної ефективності проєкту).

Інформаційна база дослідження: нормативно-законодавчі акти України, наукові публікації видання українських вчених (Карпов В.А. [32], Басюркіна Н.Й. [32], Горбаченко С.А. [32], Шевченко-Перепьолкіна Р.І. [32], Захарченко Н.В. [33]), матеріали

бізнес конференцій і досліджень, звіти та аналітичні матеріали організацій автоматизації бізнесу, блоги аналітичних видань, інформаційні інтернет ресурси агентств, веб сайти розміщення оголошень, офіційні ресурси організацій.

Структура та обсяг кваліфікаційної роботи. Кваліфікаційна робота бакалавра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (33 найменування) та 2-х додатків. Загальний обсяг роботи становить 87 сторінок. Основний зміст викладено на 69 сторінках. Робота містить 16 таблиць, 19 рисунків.

ВИСНОВКИ

У кваліфікаційній роботі досліджуються теоретичні, методичні та прикладні аспекти започаткування власної кофейні, та було зроблено наступні висновки.

1. Актуальність проекту створення кофейні, в умовах війни та економічних труднощів, полягає в його важливості для підтримки економіки та заповнення порожнечі на ринку, спричиненої закриттям багатьох малих бізнесів. Унікальність нашого проекту полягає у вдалій локації з обмеженою конкуренцією та орієнтації на певну цільову аудиторію, що робить його ефективним і цікавим для дослідження як об'єкт отримання прибутку.

2. Проаналізувавши умови функціонування кофейного бізнесу в Україні, було виявлено, що для здійснення такої підприємницької діяльності, необхідно пройти процедуру державної реєстрації, отримати дозволи СЕС та МНС, укласти договори оренди і надання комунальних послуг, та правильно оформити працівників. Для новоствореної кофейні було обрано КВЕД 56.30 – обслуговування напоями, КВЕД 56.10 - діяльність ресторанів, надання послуг мобільного харчування, а також КВЕД 47.81 - роздрібна торгівля з лотків і на ринках харчовими продуктами, напоями та тютюновими виробами.

3. Проаналізувавши чинне законодавство, було розроблено рекомендації щодо вибору організаційно-правової форми та системи оподаткування кофейні. Рекомендується функціонувати від імені фізичної особи-підприємця, що буде знаходитись на 2й групі спрощеної системи оподаткування.

4. Кофейню планується розмістити за адресою м. Одеса, вул. Генуезька 3а, на першому поверсі ЖК 26 перлина. В закладі буде реалізовуватися продукція у вигляді кавових та інших неалкогольних напоїв, а також десертів, переважно тортів.

5. Проведений аналіз ринку кави та десертів показав, що дані сфери залишаються актуальними та розвиваються. Дослідження конкурентного середовища показало, що у регіоні розміщення закладу існує декілька конкурентів, але всі вони, на відміну від аналізованої кофейні, значно віддалені від нашої основної цільової аудиторії – мешканців

скупчення житлових комплексів. Основними конкурентами виступають: делікатес-маркет «Le Silpo», кавярня «Merry Berry», ресторан «Chilli», кафе «Broteria».

Оцінивши ринкову ситуацію, було виявлено що на ринку надання послуг подачі кави та десертів є вільне місце для створення кофейні, яка буде реалізовувати більш якісну та різноманітну продукцію, значно ближче до потенційних споживачів.

6. Після проведеної оцінки особливостей новостворюваного закладу, ми зробили висновки про те, які переваги бізнесу дозволять йому успішно зайняти своє місце на ринку, а саме: висока якість продукції, широкий асортимент та розташування поруч із нашими споживачами.

7. Для відкриття кофейні в обраній локації необхідний стартовий капітал у розмірі 1 166 930 грн. Сума власних коштів планується у розмірі 466 930 грн (близько 40% від загальної суми стартового капіталу). Решту суми (60%) планується взяти в кредит в АТ «ОЩАДБАНК» на 3 років під, близько, 21 % річних.

8. Під час функціонування кофейні, загальна сума поточних витрат на місяць, протягом перших 3 років, складатиме 375 693.92 грн, а річні поточні витрати за той же період – 4 508 327.04 грн. Наступні 2 роки, після повного погашення кредиту, наші поточні витрати щомісячно становитимуть 350 098.92 грн, а щорічні – 4 201 187.04 грн. Найбільшу питому вагу займають матеріальні витрати, що складають 208 171.92 грн на місяць, та 2 498 063.04 на рік.

9. Запланований прибуток від реалізації продукції, протягом 5 років, планується у розмірі 4 228 041.65 грн.

10. Розраховані показники ефективності проєкту знаходяться в межах норми, що свідчить про доцільність його реалізації. Період окупності бізнесу складає 1 рік 11 місяців. Чиста поточна вартість є позитивною вже в кінці другого року, отже інвестиційний проєкт є вигідним. Індекс прибутковості складає 2,17 – це означає, що інвестор отримує 2,17 грн на одну вкладену гривню.

11. Було досліджено можливі ризики для нашого проєкту, і виявлено що найбільш вагомими для нас є ризики недостатньої кількості споживачів та робочої сили,

планується вирішувати активною комунікацією, моніторингом та привабливими пропозиціями.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Рейникова В. Як відкрити кав'ярню з нуля в 2024 - скільки коштує відкрити свою кав'ярню. *Poster POS* : вебсайт. URL: <https://joinposter.com/post/kak-otkryt-kofejnyu> (дата звернення: 11.02.2024).
2. Агентство нерухомості "Стандарт": веб-сайт. URL: <https://odessa.agency> (дата звернення: 12.11.2023).
3. Види кави: ТОП-20 ходових кавових напоїв. *BENGUSTA*: веб-сайт. URL: <https://bengusta.com.ua/blog/recipes/types-of-coffee/> (дата звернення: 02.03.2024).
4. CAKE HOUSE. Instagram : веб-сайт URL: https://www.instagram.com/cakehouse_by_ea/ (дата звернення: 02.03.2024).
5. Акастелова А. Як обрати обладнання для кофейні? *Poster POS* : вебсайт. URL: <https://joinposter.com/post/oborudovanie-dlya-kofejni> (дата звернення: 12.02.2024).
6. Сільвейстр В. Які документи потрібні для відкриття кафе і ресторану в Україні. *Poster POS* : вебсайт. URL: <https://joinposter.com/post/what-documents-are-required-to-open-cafe-and-restaurant> (дата звернення: 02.03.2024).
7. Класифікація видів економічної діяльності ДК 009:2010: НАЦ. КЛАСИФІКАТОР УКРАЇНИ від 11.10.2010 р. № ДК 009:2010. Дата оновлення: 04.01.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/vb457609-10#Text> (дата звернення: 05.03.2024).
8. КВЕД-2010. Державна служба статистики України. URL: https://kved.ukrstat.gov.ua/KVED2010/kv10_i.html (дата звернення: 05.03.2024).
9. Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів : Закон України від 23.12.1997 р. № 771/97-ВР. Дата оновлення 23.10.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/771/97-вр#Text> (дата звернення: 05.03.2024).
10. Про затвердження Положення про державну реєстрацію нормативно-правових актів міністерств та інших органів виконавчої влади : Постанова Каб. Міністрів України від 28.12.1992 р. № 731. Дата оновлення 11.11.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/731-92-п#Text> (дата звернення: 05.03.2024).

11. Дозвіл органів пожежнагляду МНС. Lion's Mark Company : вебсайт. URL: <https://lionsmark.com.ua/ua/D/D15.html> (дата звернення: 05.03.2024).
12. З чого почати бізнес – вибір організаційно-правової форми. *Olans Group* : : вебсайт. URL: <https://www.olans.com.ua/z-chogo-pochati-biznes/> (дата звернення: 05.03.2024).
13. Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань : Закон України від 15.05.2003 р. № 755-IV. Дата оновлення 01.01.2024. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/755-15#Text> (дата звернення: 05.03.2024).
14. Реєструємо свій бізнес: ФОП проти ТОВ. *Uteka* : вебсайт. URL: <https://uteka.ua/ua/publication/news-14-delovye-novosti-36-registriruem-svoj-biznes-flp-protiv-ooo> (дата звернення: 09.03.2024)
15. Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю : Закон України від 06.02.2018 р. № 2275-VIII : Дата оновлення: 08.03.2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2275-19#Text> (дата звернення: 10.03.2024).
16. Цивільний кодекс України : Кодекс України від 16.01.2003 р. № 435-IV. Дата оновлення: 05.10.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text> (дата звернення: 12.11.2023).
17. Податковий кодекс України : Кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI. Дата оновлення: 01.04.2024. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text> (дата звернення: 12.03.2024).
18. Загальна система оподаткування у 2023 році. Школа бізнесу. Нова Пошта : вебсайт. URL: <https://online.novaposhta.education/blog/zagalna-sistema-opodatkuvannya-u-2023-roci#885> (дата звернення: 12.03.2024).
19. Статистика споживання кави в Україні. *Borg Expert* : вебсайт. URL: <https://borgexpert.com/ru/news/statystyka-potrebleniya-kofe-v-ukrayne> (дата звернення: 15.03.2024).

20. Ракша Л. Як змінилася виручка, середній чек та відвідуваність закладів. Підсумки 2023 року. Poster POS : вебсайт. URL: https://joinposter.com/ua/blog/management/pidsumky-2023-roku-vid-poster?ref=pidsumky_2023_roku_vid_poster&utm_source=reve&utm_medium=telegram&utm_campaign=pidsumky_2023_roku_vid_poster (дата звернення: 15.03.2024).
21. Як відчуває себе малий та середній бізнес під час війни. Результати дослідження. Економічна правда : вебсайт. URL: <https://www.epravda.com.ua/rus/columns/2023/09/6/703949/> (дата звернення: 15.03.2024).
22. Вплив російської війни в Україні на кавовий ринок України та світу. Coffee Story : вебсайт URL: <https://coffeestory.in.ua/uk/articles/industriya/vliyanie-rossiiskoi-voiny-v-ukraine-na-kofeinyi-rynok-ukrainy-i-mira/> (дата звернення: 15.03.2024).
23. Дослідження ринку кав'ярень в Україні. 2021 рік. Pro-Consulting : вебсайт. URL: <https://pro-consulting.ua/ua/issledovanie-rynka/issledovanie-rynka-kofeen-v-ukraine-2021-god> (дата звернення: 15.03.2024).
24. Гончаренко А. Ціни на каву зростають шаленими темпами: чи будет дефіцит в Україні. ТСН : вебсайт. URL: <https://tsn.ua/groshi/cini-na-kavu-rostut-shalenimi-tempami-chi-budet-deficit-v-ukrayini-2515159.html> (дата звернення: 16.03.2024).
25. Аналіз ринку кондитерських виробів в Україні. 2023 рік. Pro-Consulting : вебсайт. URL: <https://pro-consulting.ua/ua/issledovanie-rynka/analiz-rynka-konditerskih-izdelij-v-ukraine-2023-god-1> (дата звернення: 16.03.2024).
26. Солодкі тренди. Які десерти популярні в Україні та світі. LIGA : вебсайт. URL: <https://life.liga.net/poyasnennya/article/solodki-trendy-yaki-deserty-populiarni-v-ukraini-ta-sviti> (дата звернення: 16.03.2024).
27. Акастелова А. Бізнес-план кав'ярні у 2024 році – приклад із розрахунками. Poster POS : вебсайт. URL: <https://joinposter.com/ua/post/biznes-plan-kavyarni> (дата звернення: 10.04.2024).

28. Жданов А. Пропорції та розміри кавових напоїв: американо, капучіно, лате, флет-уайт. PureCafe : вебсайт. URL: <https://purecafe.shop/proporcii-i-razmery-kofeynyh-napitkov-amerikano-kapuchino-latte-flet-uayt/> (дата звернення: 20.03.2024).
29. Офіційний курс гривні щодо іноземних валют. Національний банк України. URL: <https://bank.gov.ua/ua/markets/exchangerates> (дата звернення: 30.03.2024).
30. Поповнення обігових коштів. Ощадбанк : вебсайт. URL: <https://www.oschadbank.ua/credit/popovnenna-obigovih-kostiv> (дата звернення: 28.04.2024).
31. Придбано основні засоби на спрощеній системі оподаткування: право амортизаційних витрат на загальній системі. Головне управління ДПС. URL: <https://tr.tax.gov.ua/media-ark/news-ark/578601.html> (дата звернення: 02.03.2024).
32. Карпов В.А., Барюркіна Н.Й., Горбаченко С.А., Шевченко-Перепьолкіна Р.І. Проектний аналіз: навч. посібник / за ред. В.А. Карпова В.А. Київ : Видавничий дім «Кондор», 2019. 324 с.
33. Захарченко Н. В. Обґрунтування господарських рішень та оцінювання ризиків : навч.посіб. Одеса: ОНЕУ, 2022. 197 с.